

Assignatura	22696 Art del segle XVIII (Roma i París, Capitals de la pintura)				
Professor	Rafael Cornudella Carré				
Cicle	Segon Quadrimestre Primer Crèdits 5 Tipus Optativa				
Horari	Dimarts i Dijous (10:00 a 11:30) Grup 1				

Objectius:

A partir de la gran herència del Grand Siècle —mecenatge reial, acadèmia, grand goût, debats doctrinals— la pintura francesa del segle XVIII centrada a París confirma el seu dinamisme i el seu rol europeu en la gestació de nous paradigmes estètics. Però Roma, capital espiritual del classicisme —antic i modern— manté també el seu rol de capital artística internacional, amb una notable nòmina de pintors d'origen italià i una presència cosmopolita d'importància creixent, la qual cosa dóna lloc a intercanvis i dinamismes igualment fonamentals per la seva transcendència europea.

Temari:

- 1. El món de les Acadèmies.** Introducció: la definició del model italià (Florència i Roma) i del model francès (París). -- L'Académie Royale de Peinture et de Sculpture i la pedagogia artística a París, de finals del s. XVII a la Revolució. -- L'Accademia di San Luca i la pedagogia artística a Roma, de finals del s. XVII fins a finals del s. XVIII.
- 2. El medi professional, el mercat i la publicitat de l'art.** El mecenatge i la clientela dels artistes a Roma i a París. Els pintors i la jerarquia dels gèneres. Pintura profana i pintura religiosa. El mercat de l'art. Mecenes i col·leccionistes a França. Connaisseurs i amateurs, conosidor i dilettanti. Marxants d'art i d'antiguitats. Mecenatge, col·leccionisme i museus a Roma. -- La publicitat de la pintura. Les formes de publicitat i el mercat. El gravat i la pintura. Fires i exposicions a Roma i a París. Els Salons de París i el naixement de la moderna crítica d'art.
- 3. La pintura a Roma.** Tendències de la pintura a finals del s. XVII. Carlo Maratti. Giovanni Battista Gaulli. Andrea Pozzo. L'erència de Maratti i la seva transformació a mans dels marattescos. L'aportació autònoma de Francesco Trevisani i de Benedetto Luti. Sebastiano Conca, un apaogeu del barocchetto. La singularitat de Marco Benefial i de Pier Leone Ghezzi. Variants del classicisme barroc: A. Masucci, P. Costanzi, F. Mancini. C. Giaquinto i la seva projecció espanyola. Pierre Subleyras. Paisatge i veduta a Roma: Frans Bloemen "Orizzonte", G. van Wittel "Vanvitelli", Giovanni Paolo Panini. El triomf del cosmopolitisme i les transformacions de l'art a finals del s. XVIII. Pompeo Batoni. D. Corvi. Anton Raphael Mengs. Gavin Hamilton. Angelica Kauffmann. J. H. Füssli i el seu cercle en els anys setanta. La innovació dels italians: T. Conca, G. Cades, A. Cavallucci.
- 4. La pintura a París.** Tendències a finals del s. XVII. Charles Le Brun i el grand goût. Pierre Mignard. L'erència de Le Brun. La querelle entre rubénistes i poussinistes. El gran moment del retrat: Rigaud i Largillierre. Charles de la Fosse, Jean Jouvenet, antoine Coypel, Bon i Louis de Boulogne. París i el triomf del rococó. El mon de Watteau i els pintors menors de la fête galante. J.-F. de Troy. François Lemoyne. Ch.-A. Coypel. N.-N. Coypel. Ch.-J. Natoire. François Boucher. Jean Restout. C. Van Loo. El retrat: Jean-Marc Nattier. Gènere i natura morta: Jean-Baptiste Oudry. Paisatge i veduta: Claude-Joseph Vernet i Hubert Robert. J.-B.-S. Chardin i el gènere. El problema de la pintura d'història. J.-B.-M. Pierre. J.-M. Vien. G.-F. Doyen. J.-B.-H. Deshays. Jean-Baptiste Greuze. El retrat: Maurice-Quentin Latour. L'últim esclat rococó: J.-H. Fragonard. Vers el neoclasicisme: J.-F.-P. Peyron. Jacques-Louis David.

Bibliografia bàsica i de referència:

Sobre les Acadèmies i el medi professional dels pintors:

- PEVSNER, Nikolaus, *Las Academias de Arte*, Madrid, 1982 [ed. original en anglès: 1973]
- BOSCHLOO, A. W. A., HENDRIKSE, E. J., SMIT, L. C. i VAN DER SMAN, G. J. (eds.), *Academies of Art between Renaissance and Romanticism*, Gravenhage, 1989
- MICHEL, O., *Vivre et peindre à Rome au XVIIIe siècle*, Roma, 1996
- CHATELUS, Jean, *Peindre à Paris au XVIIIe siècle*, Nîmes, 1991

Sobre la pintura a Roma:

- BOWRON, E. P. i RISHEL, J. J (eds.), *Art in rome in the Eighteenth Century* (catàleg de l'exposició), Philadelphia Museum of Art, 2000
- BRIGANTI, G. (ed.), *La pittura in Italia. Il Settecento*, 2 vols., Milano, 1989, 1990
- CLARK, Anthony M., *Studies in Roman Eighteenth Century Painting*, Washington, 1981
- RUDOLPH, Stella, *La pittura del' 700 a Roma*, Milano, 1983
- SESTIERI, Giancarlo, *La pittura del Settecento*, "Storia dell'Arte in Italia", Torino, 1988
- SESTIERI, Giancarlo, *Repertorio della pittura romana della fine del Seicento e del Settecento*, 3 vols., Torino, 1994
- WITTKOWER, Rudolf, *Arte y arquitectura en Italia, 1600-1750*, Madrid, 1983 [ed. original en anglès: 1958]

Sobre la pintura a París:

- BLUNT, Anthony, *Arte y arquitectura en Francia, 1500-1700*, Madrid, 1983 [ed. original en anglès: 1953]
- BRYSON, Norman, *Word and Image. French painting of the Ancient Régime*, Cambridge, 1981
- CHATELET, Albert, *La peinture française. XVIIIe siècle*, Genève, 1964
- CONISBEE, Philip, *Painting in Eighteenth-Century France*, Oxford, 1981
- CROW, Thomas, *Pintura y sociedad en el París del siglo XVIII*, Madrid, 1989 [ed. original en anglès: 1985]
- DIMIER, Louis, *Les Peintres français du XVIIe siècle: Histoire des vies et catalogue des œuvres*, 2 vols., Paris, 1928-1930
- HILAIRE, Michel i RAMADE, Patrick, *Grand Siècle. Peintures françaises du XVIIe siècle dans les collections publiques françaises* (catàleg de l'exposició), Montréal, 1993
- LE LEYZUR, Ph. i DAGUERRE DE HUREAUX, A. (eds.), *Les peintres du roi, 1648-1793* (catàleg de l'exposició), Musée des Beaux-Arts de Tours i Musée des Augustins de Toulouse, Paris, 2000
- LEVEY, Michael, *Pintura y escultura en Francia, 1700-1789*, Madrid, 1994 [ed. original en anglès: 1972, 1993]
- WAKEFIELD, David, *French Eighteenth Century Painting*, London, 1984

Avaluació:

L'avaluació es basarà en un examen final, que comprendrà tot allò que s'haurà explicat a classe.

Per complementar les classes es posarà a la venda un dossier amb alguns articles de lectura obligatòria.